

Instructeur (e-)mountainbiken (K1188)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen met toelatingsfase

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Verzorgt lessen in (e-)mountainbiken	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar verzorgt lessen in (e-)mountainbiken. Hij leert (jeugdige) deelnemers de vaardigheden/techniek van het (e-)mountainbiken. Hij past daarbij specialistische kennis van het (e-)mountainbiken toe en instructievaardigheden en didactische vaardigheden om de (motorische) vaardigheden van de sporter in het (e-)mountainbiken aan te leren, te verbeteren of te bestendigen. Hij past daarbij ook begeleidingsvaardigheden en motivatietechnieken toe. Hij werkt daarbij veelal volgens standaardprocedures. Bij stagnatie van het motorische ontwikkelingsproces zal hij passende interventies moeten bedenken om vooruitgang te (blijven) boeken. Complicerend is dat de beginnend beroepsbeoefenaar vaak in stand-alone situaties werkt. Hij kan dan niet direct terugvallen op een collega of leidinggevende.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar verzorgt zelfstandig lessen in het (e-)mountainbiken. Hij werkt daarbij in voorkomende situaties samen met collega's en assisterend kader en soms met samenwerkingspartners. Tijdens het geven van lessen kan de beginnend beroepsbeoefenaar niet direct terugvallen op een collega of leidinggevende. De beginnend beroepsbeoefenaar draagt verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van zijn eigen werkzaamheden en voor de werkzaamheden die onder zijn verantwoording door assisterend kader worden uitgevoerd. Hij legt verantwoording af aan zijn leidinggevende.
Examenvorm:	Praktijkexamen met toelatingsfase Het praktijkexamen met toelatingsfase is een afsluitende praktijktoets met een aanvullende toelatingseis. De kandidaat kan pas deelnemen wanneer aan vooraf bepaalde voorwaarden is voldaan. Tijdens het examen wordt beoordeeld of de kandidaat zelfstandig en volgens de gestelde normen kan functioneren in een realistische beroepssituatie.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Stelt een risicoanalyse en een lesprogramma op	De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt informatie over de beginsituatie, verwachtingen en omstandigheden van de sporter(s), identificeert veiligheidsrisico's en ongewenste scenario's, stelt een risicoanalyse op, ontwikkelt een lesplan, werkt dit uit in een lesprogramma en informeert betrokkenen.	De beginnend beroepsbeoefenaar houdt rekening met weer, omstandigheden en sportniveau bij risico-inventarisatie, formuleert haalbare doelen, stemt lesprogramma af op tijd, middelen en vaardigheid, zorgt voor goede opbouw en geeft volledige, correcte informatie.	Er is een risicoanalyse opgesteld en een verantwoord lesplan dat aansluit bij de beginsituatie en de ambitie van de sporter(s). Het lesprogramma sluit nauw aan op het lesplan. Betrokkenen zijn volledig geïnformeerd.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Voert lessen in (e-)mountainbiken uit	De beginnend beroepsbeoefenaar bereidt de les voor door doelen, oefeningen, materialen en middelen te bepalen, voert de les uit met instructie, demonstraties en motivatie, observeert en geeft feedback, past oefeningen aan, sluit af en informeert sporters en betrokkenen over relevante zaken en tips.	De beginnend beroepsbeoefenaar bouwt de les deskundig op en af, kiest passende oefeningen, werkvormen en materialen, geeft heldere instructies, bewaakt de veiligheid, sluit aan bij het niveau en de mogelijkheden van de sporter, past gedrag en omgangsvormen aan, implementeert interventies tijdig en voert de les efficiënt uit binnen de beschikbare tijd.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft de les op enthousiasmerende en deskundige wijze uitgevoerd. Gestelde doelstellingen zijn gerealiseerd. Sporters en/of betrokkenen zijn geïnformeerd.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Neemt vaardigheidstoetsen in het (e-)mountainbiken af	De beginnend beroepsbeoefenaar bereidt de vaardigheidstoets voor, neemt deze af, beoordeelt de bekwaamheid op basis van de verkregen informatie en deelt de uitkomsten met de sporter en betrokkenen; in situatie reikt hij vaardighedenbewijzen uit.	De beginnend beroepsbeoefenaar zorgt voor een juiste inrichting van de beoordelingssituatie, verzamelt voldoende relevante gegevens over de vaardigheid van de sporter, trekt juiste conclusies uit de informatie en handelt volgens geldende procedures en voorschriften.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft de vaardigheidstoets op deskundige wijze afgenomen. In voorkomende situaties zijn vaardigheidsbewijzen uitgereikt.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Stuurt assisterend sportkader aan	De beginnend beroepsbeoefenaar stuurt assisterend sportkader aan bij lessen en vaardigheidstoetsen, informeert en instrueert assistent(en), observeert hun handelen en begeleiding van sporters en stuurt bij waar nodig, bespreekt de uitvoering van taken met de assistent(en).	De beginnend beroepsbeoefenaar enthousiasmeert het assisterend sportkader, formuleert passende opdrachten, observeert zorgvuldig en objectief, trekt juiste conclusies uit verkregen gegevens en behandelt vertrouwelijk de informatie.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft het assisterend sportkader op enthousiaste wijze aangestuurd. De assisterende taken zijn juist uitgevoerd.

Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen (gefaseerd)	Het exameninstrument bestaat uit twee fasen: • Fase 1 – Toelatingsfase (beoordeling via bewijsproduct) • Fase 2 – Praktijkexamen (beoordeling via observatie) Fase 1 – Toelatingsfase In deze fase worden specifieke werkprocessen beoordeeld aan de hand van een ingeleverd bewijsproduct (bijvoorbeeld een verslag, analyse of uitgewerkte opdracht). Per werkproces wordt het oordeel Voldaan / Niet voldaan toegekend. • Er worden geen punten toegekend. • Deze fase telt niet mee voor het eindcijfer. • Deze fase maakt geen onderdeel uit van de cesuurbepaling. • De student wordt alleen toegelaten tot Fase 2 wanneer alle betreffende werkprocessen met 'Voldaan' zijn beoordeeld. Fase 2 – Praktijkexamen In deze fase worden werkprocessen beoordeeld op basis van observatie van het handelen in een realistische beroepssituatie. Beoordeling gebeurt aan de hand van een puntenschaal: • O = onvoldoende (0 punten) Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals verwacht in de beroepspraktijk. • V = voldoende (1 punt) De uitvoering voldoet aan het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar. • G = goed (2 punten) De uitvoering is bovengemiddeld en overstijgt het basisniveau. Alle behaalde punten in Fase 2 worden bij elkaar opgeteld. Op basis van de vastgestelde cesuur wordt de slaag-/zakbeslissing en het eindcijfer bepaald.

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen (Fase 2)	Het praktijkexamen (Fase 2) bestaat uit het uitvoeren van beroepshandelingen in een realistische of gesimuleerde beroepscontext. De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes of uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en vormt geen afzonderlijk beoordelingsonderdeel. De beoordeling is uitsluitend gebaseerd op: • De geobserveerde uitvoering, en • Het gerealiseerde eindresultaat.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl